

Een stotterend kind in mijn klas

– concrete tips voor de leerkracht (lagere school*)

Hieronder vindt u een aantal maatregelen waarmee u het spreken van een kind ondanks stotteren zo aangenaam mogelijk kunt houden of maken. Rekening houden met deze adviezen versterkt vaak ook de effecten van een eventuele stottertherapie. Voor de ouders van het kind is het daarenboven een enorme steun in de rug.

(*) Onderstaande adviezen zijn in de eerste plaats bedoeld voor leerkrachten van de lagere school. Voor de hoogste graad kunnen soms ook al enkele adviezen voor oudere kinderen (jongeren) van toepassing zijn. Het kan daartoe nuttig zijn de brochure 'Een stotterend kind in mijn klas – tips voor de leerkracht (middelbaar onderwijs)' door te nemen.

- 1) **Neem eerst de adviezen door die bedoeld zijn voor jonge kinderen (kleuters)**
U kan daarvoor de brochure 'Een stotterend kind in mijn klas – concrete tips voor de kleuterjuf' lezen. Praktisch alle tips die geformuleerd werden voor het jonge kind zijn ook van toepassing op het lagereschoolkind. Het opvolgen van deze basisadviezen zal ook voor het lagereschoolkind al een heel verschil maken.
- 2) **Besprek het stotteren met het kind**
Met jonge kinderen vanaf zo'n vijf - zes jaar kan het spreekprobleem al op een ietwat directere manier worden besproken. Mits toestemming van de ouders kan u in een gesprekje met het kind nagaan wat hij of zij graag heeft, wat hij moeilijk vindt, enz. Overleg hierover met de ouders en de stottertherapeut.
- 3) **Probeer flexibel te zijn met orale taken**
Voor sommige kinderen zorgt het bijvoorbeeld voor heel veel tijdsdruk (ongeveer de grootste vijand van stotteren) en stress als er steeds in een vaste volgorde moet geantwoord of gelezen worden. Het kan dan al helpen om de kinderen in willekeurige volgorde aan te duiden, of om ervoor te zorgen dat het kind dat stottert vrij snel aan de beurt komt. Tijdens het wachten op hun beurt gaan stotterende kinderen immers vaak nog meer spanning opbouwen, waardoor het spreken nog meer bemoeilijkt wordt (meer stotTERS, meer gespannen stotteren...). Dit is niet per se het geval voor alle stotterende kinderen. Besprek dit soort zaken ook wanneer je met het kind een gesprek voert over het stotteren.
- 4) **Reageer onmiddellijk op plagen of pesten**
Geef daarbij een positief model: overleg, informeer, beloon, maak duidelijke en strikte afspraken omtrent consequenties. Op die manier krijgen peestsituaties niet alleen minder kans om schade aan te richten – het stotterend kind zelf leert er zelf ook uit: hoe reacties soms het gevolg kunnen zijn van onwetendheid, hoe je informatie kan geven, hoe je kan reageren, enz. (Lees in dit verband de brochure 'Over vragen en plagen – omgaan met reacties op het stotteren van een kind uit mijn klas'.)
- 5) **Probeer zoveel mogelijk tijdsdruk op het spreken weg te nemen**
In de lagere school worden bijvoorbeeld vaak de AVI-leestoetsen afgenomen. Het beoordelen (quoteren) van de snelheid van technische leesprestaties van een stotterend kind is even zinvol als het chronometrerende van de loopprestaties van een kind met een gebroken been. De aanwezigheid van de chronometer zorgt daarenboven bij sommige kinderen voor bijzonder veel tijdsdruk, waardoor het spreken nog extra wordt bemoeilijkt. Leg de nadruk dus niet op het 'snel moeten lezen'. Tracht liever, in de mate van het mogelijke, de niet-tijdsgebonden (en vaak veel belangrijker) lees- en spreekaspecten te beoordelen als: uitspraak (articulatie), intonatie, expressie, leesbegrip, enz.
- 6) **Win informatie in**
Hierboven staan basisadviezen. In bepaalde gevallen zijn heel specifieke maatregelen bijzonder hulpvol. Win advies in bij de ouders, informeer u via brochures of vraag raad aan de stottertherapeut van het stotterend kind!